

ת"פ (תל אביב) 59025-11-22 - מדינת ישראל- רשות המיסים נ' ח.ע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 59025-11-22 מדינת ישראל- רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי נ' ע' ואח'

לפני כבוד השופטת מיכל רוזן עוזר

המאשימה מדינת ישראל- רשות המיסים
באמצעות היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ (פלילי)

נגד

- הנאשמים 1.ח.ע.
באמצעות בא כוחו עוה"ד איימן ח'טיב
2.מ.ע.
באמצעות באי כוחו עוה"ד שלומי קלימיאן ויוסי חמצני
3.X בע"מ
באמצעות בא כוחו עוה"ד איימן ח'טיב
4.Y בע"מ
באמצעות באי כוחו עוה"ד שלומי קלימיאן ויוסי חמצני

גזר דין

1. הנאשמים 1 ו-2, ח.ע. ומ.ע. (להלן: **ח.ע. ו-מ.ע.**, או בהתאמה: נאשם 1 ונאשם 2), ושתי חברות שהן נאשמות 3 ו-4, X, Y (להלן: **נאשמת 3 ונאשמת 4**) הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון (להלן: **כתב האישום המתוקן**) בעבירות על חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. ח.ע. והחברות הנאשמות 3 ו-4 הורשעו גם בעבירות על חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: **חוק מע"מ ו-חוק איסור הלבנת הון**).

כתב האישום המתוקן

2. כתב האישום הוגש נגד ארבעת הנאשמים. החברות הנאשמות 3 ו-4 היו חברות פרטיות מוגבלות במניות שהתאגדו בישראל ונרשמו כעוסק על פי חוק מע"מ בענף הבנייה.

3. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היו ח.ע. ומ.ע. מנהליה הפעילים של נאשמת 3. מאוגוסט 2011 ועד לנובמבר 2013 נרשם ח.ע. כבעל מניות ודירקטור בחברה, ומנובמבר 2013 נרשם מ.ע. כבעל מניות ודירקטור בה. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היה ח.ע. גם מנהלה הפעיל של נאשמת 4, ורשום כבעל מניות ודירקטור שלה.

4. על פי כתב האישום המתוקן, בתקופה שבין אפריל 2010 לדצמבר 2013 פעלו הנאשמים במסגרת תכנית עבריינית, הונו את רשויות המס והתחמקו מתשלומי מע"מ. ח.ע. ונאשמות 3 ו-4 ביצעו בנוסף גם עבירות על חוק איסור הלבנת הון.

5. לפי **האישום הראשון**, שיוחס לארבעת הנאשמים, נאשמת 3 ביצעה עבודות בנייה והוציאה חשבוניות מס ללקוחותיה. על מנת להקטין את הוצאותיה, בוצעו הפעולות הבאות במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, ובנסיבות מחמירות:

א. בתקופה שבין מרץ 2012 לספטמבר 2013 הוציא ח.ע. 99 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס על שם נאשמת 4 לנאשמת 3 בסך של 20,455,832 ש"ח, שסכום המע"מ הנובע מהן הוא 2,965,196 ש"ח. זאת מבלי שעשו או התכוונו לעשות עסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים (להלן: **החשבוניות הכוזבות**). ח.ע., מ.ע. ונאשמת 3 רשמו את החשבוניות הכוזבות בספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת 3, וניכו את המס הנובע מהן בדוחות התקופתיים שהגישו על שמה.

ב. בנוסף פעלו ח.ע., מ.ע. ונאשמת 3 לניכוי 221 חשבוניות מס כוזבות על שם ספקים שונים וזאת מבלי שאלה עשו או התכוונו לעשות עסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים. הסכום הכולל של חשבוניות כוזבות אלה עמד על סך של 5,153,904 ש"ח וסכום המע"מ הנובע מהן הוא 746,099 ש"ח. ח.ע., מ.ע. ונאשמת 3 רשמו את החשבוניות הכוזבות האמורות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 3 וניכו את המס הנובע מהן בדוחות התקופתיים שהגישו על שמה.

ג. על מנת להפחית את הוצאותיה של נאשמת 4 בגין החשבוניות הכוזבות שהוציאה לנאשמת 3, ניכו נאשמת 4 וח.ע., 119 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס על שם ספקים שונים מבלי שאלה עשו או התכוונו לעשות עסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים בסך של 29,049,771 ש"ח. ח.ע. ונאשמת 4 רשמו חשבוניות מס כוזבות אלה בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 4 וניכו את סכום המע"מ הנובע מהן, בסכום של 4,174,213 ש"ח, בדוחות התקופתיים שעל שמה.

6. במסגרת **האישום השני**, מתוארות עבירות הלבנת הון שבוצעו על ידי ח.ע. ונאשמות 3 ו-4.

הוצאת 99 החשבוניות הכוזבות שנזכרו באישום הראשון היא עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, סכומי המע"מ שח.ע. ונאשמת 3 התחמקו מתשלומם הם רכוש שמקורו במישרין ובעקיפין בביצוע עבירות מקור. ח.ע. ונאשמת 3, ביחד עם אחרים, משכו 102 המחאות בסך של 4,051,392 ש"ח שיצאו על שם הנאשמת 3 ונחזו כתשלום בגין החשבוניות הכוזבות על שם נאשמת 4. את המחאות הם רשמו בכזב בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 4 כאילו היו תשלומים כנגד החשבוניות. סכומים אלה הם רכוש ששימש ואפשר את ביצוע עבירות המקור. הסך הכולל של "הרכוש האסור" עומד על

7,016,588 ש"ח.

במטרה להסוות ולהסתיר את מקור הרכוש האסור ואת בעלי הזכויות האמיתיים בו ביצעו ח.ע. ונאשמות 3 ו-4 שורה של פעולות: ח.ע. ונאשמת 3 החזיקו בידיהם את הרכוש האסור; ביחד עם אחרים הם משכו את 102 ההמחאות הנזכרות לעיל לפקודת ח.ע. או מי מטעמו; ההמחאות נפרעו בשטחי הרשות הפלסטינית וכספי ההמחאות חזרו לידי ח.ע. או אחרים. ח.ע. ונאשמת 4 פעלו לרישום כוזב של ההמחאות בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 4.

העבירות בהן הורשעו הנאשמים

7. כאמור בהכרעת הדין המתוקנת הורשעו הנאשמים בעבירות הבאות:

נאשם 1: 6 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; 15 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ועבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

נאשם 2: 8 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ ועבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.

נאשמת 3: 8 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; עבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

נאשמת 4: 6 עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; 9 עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ; עבירה לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ; עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; ועבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

הסדר הטיעון

8. בתום הליך גישור שיפוטי בפני כבוד השופט (כתוארו אז) ב' שגיא, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי ביחס לח.ע. המאשימה תגביל את טיעוניה להשתת עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, וביחס למ.ע. תגביל עצמה לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, וההגנה תוכל לטעון באופן חופשי. לעניין הקנס והמאסר המותנה הוסכם כי הצדדים יטענו באופן חופשי (בדין הבהירו הצדדים כי ביחס לנאשמות 3 ו-4 הוסכם שיוטל קנס בסך 1 ש"ח). עוד הוסכם, כי חלק מהכספים התפוסים בתיק ייזקף לטובת הסרת המחדל הפלילי וכי המאשימה תטען לזקיפה של 25% והנאשמים יוכלו לטעון לזקיפה של עד 50%. בהסדר הובהר כי אין בו כדי להשפיע על נקיטת הליכים כלשהם במישור האזרחי.

הסדר הטיעון הותנה בתשלום של 400,000 ש"ח לטובת הסרת המחדל הפלילי לפני ישיבת

הטיעונים לעונש. מועד הטיעונים לעונש נדחה מספר פעמים על מנת לאפשר לנאשמים לקיים את התנאי, שאכן קויים (פרוטוקול מיום 7.1.2025 עמוד 17 ש' 19-20).

ראיות לעונש

9. המאשימה הגישה תדפיס רישום פלילי של הנאשם 1 (ת/1), גזר דין בעניינו מיום 9.10.2013 בת"פ (שלום ב"ש) 26266-12-12 **מדינת ישראל נ' ח.ע.**, הכולל מאסר על תנאי (ת/2; להלן: **התיק הנוסף**) ודוח סטטוס כספים הכולל הערכה של סכום הכסף התפוס מטעם קרן החילוט (ת/3).

10. מטעם ח.ע. הוגשה החלטה בשימוע שהתקיים ביום 28.9.2016 (נ/9), ולאחר הדיון הוגשו שלושה תלושי שכר עדכניים ומסמך רפואי הנוגע למצבו של אחיו.

מטעם מ.ע. הוגשו מסמכים רפואיים הנוגעים למצבו הרפואי (נ/1, ו-נ/1א); מסמך רפואי הנוגע לאחיו והיתר כניסה לישראל שניתן לנאשם כדי ללוותו (נ/2 ו-נ/2א); מכתבי המלצה מלקוחותיו בענף הבנייה (נ/3, נ/4, נ/5), הוראת שעה בגין מצב חרום כליאתי מיום 18.10.2023 (נ/6), נסח מעודכן של הנאשמת 3 (נ/7), ורשימת חומר החקירה בתיק (נ/8). בהמשך הוגשו מטעמו גם תלושי שכר לשנת 2024.

11. מטעמו של מ.ע. העידו שני עדים. עו"ד ס.ח., סיפר על היכרותו עם מ.ע. והתפתחותו העסקית בתחום הבניין. הוא העיד כי מ.ע. הוא אדם אחראי, הדואג למשפחתו ולילדיו הקטנים, פעיל ומצליח גם בתחום של יישוב סכסוכים גדולים. העד סיפר שמצבו הרפואי של הנאשם אינו טוב, והעיד שמ.ע. הביע בפניו את צעריו על כך שהגיע למצבו הנוכחי.

מר ח.פ., בעליה של חברת בניה, העיד כי הוא מעסיק את מ.ע. כמנהל פרויקטים ברציפות במשך למעלה מעשור ומכיר גם את משפחתו. הוא העיד על מוסר העבודה הגבוה המאפיין את מ.ע., על כך שהוא מוכר בענף, על מעמדו המרכזי במשפחתו ועל פועלו גם בתחום יישוב סכסוכים. עוד העיד על הקושי בכניסה לישראל בשל המלחמה שהובילה לכך שמ.ע. עבד כיועץ ומגייס כוח אדם.

טיעוני הצדדים לעונש

תמצית טיעוני המאשימה

12. ביחס לח.ע. עותרת המאשימה להטלת לעונש של 24 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה והפעלת עונש המאסר המותנה בתיק הנוסף בחופף ולחילופין במצטבר עד לרף זה. ביחס למ.ע. עותרת המאשימה להטלת עונש של 12 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה. בנוסף, ביחס לשני הנאשמים עותרת המאשימה לעונשי מאסר על תנאי לתקופה משמעותית, התחייבות להימנע מביצוע העבירות שבהן הורשעו וקנסות משמעותיים בגובה של כ-10% מהמחדל המיוחס להם. עוד עותרת המאשימה לכך שהיקף הכספים שייקפו לטובת הסרת המחדל מתוך הכספים התפוסים יעמוד על 25% ויתרת הסכום תחולט. על הנאשמות 3 ו-4 ביקשה המאשימה להטיל קנס סמלי של 1 ש"ח.

13. נטען, כי יש לראות את היקף העבירות שבוצעו על ידי הנאשמים לפי סכום העבירות. לח.ע. יוחס

סכום של 10,850,704 ש"ח (זאת, לצד סכום של 7 מיליון בגין עבירות הלבנת ההון) ולמ.ע. יוחס סכום של 3,711,295 ש"ח, ואין לקבל טענה לפיה עבירה של הוצאת חשבונית "נבלעת" בעבירה של "ניכיה", או שמחדל של אחד הנאשמים כלול במחדלו של האחר.

14. לשיטת המאשימה לעניין מתחם הענישה יש לראות את מכלול האירועים המפורטים בכתב האישום המתוקן כאירוע אחד. בקביעת מתחם העונש יש להתחשב בפגיעה החמורה בערכים המוגנים, בנסיבות ביצוע העבירה, ובנזקה ולתת משקל לשיקולי הרתעה. לעניין הקנס נטען כי הקנס הראוי הוא בהיקף של 5%-10% מהיקף המחדל הפלילי, ויכולתם הכלכלית של הנאשמים אינה שיקול יחיד. עוד נטען כי החילוט אינו אמצעי עונשי חלופי לקנס.

בגדר הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה עמד בא כוח המאשימה על כך שחלוקף הזמן ממועד ביצוען של העבירות ועד להגשת כתב האישום הוא הסוגיה המרכזית. הוא הבהיר שעניין זה הוביל לכך שטווח הענישה שהוסכם בהסדר נמוך משמעותית מהרף התחתון שנקבע במקרים דומים בפסיקה, וכי מעבר להקלה זו אין לתת לשיהוי שבהגשת כתב האישום משקל נוסף. עוד נטען, כי להעמדה לדין בחריגה מן התקופות הקבועות לכך ניתן אישור היועצת המשפטית לממשלה לפי סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1984.

בנוסף ציין בא כוח המאשימה את נטילת האחריות על ידי הנאשמים שהודו ואף חסכו בזמן שיפוטי; הסרת המחדל במידה חלקית בלבד תוך הבחנה בין הסכומים שייזקפו לטובת הסרת המחדל מתוך כספי החילוט לבין סכומים שהנאשמים הביאו מכיסם. בצד זאת צוין, כי לח.ע. שלוש הרשעות קודמות בעבירות שהייה בלתי חוקית וזיוף.

ביחס לחילוט הכספים התפוסים הודגש, כי הכלל הוא חילוט כחובה ואין להשתמש בכספי חילוט לצרכים אישיים של הנאשמים, לרבות הסרת מחדליהם. המאשימה הסכימה לשימוש זה בחלק מן הכספים במסגרת הגישור ובשל נסיבות המקרה ואין להרחיב מעבר לכך.

15. בעניינו של ח.ע. עתרה המאשימה גם להפעלת עונש מאסר על תנאי למשך 6 חודשים שנגזר עליו **בתיק הנוסף** בגין עבירות מרמה או זיוף, לרבות שימוש במסמך מזויף. נטען כי יש להפעיל את עונש המאסר המותנה בגין עבירות המס בשל רכיב המרמה שבהן וכן בגין עבירות הלבנת ההון שגם בה יש מעשה מרמה מובהק.

תמצית טיעוני הנאשם בא כוח נאשמים 1 ו-4

16. בא כוח ח.ע. ונאשמת 4 טען כי העונש ההולם הוא ענישה שיקומית בדמות עבודות שירות וקנס מתון וזאת נוכח השיהוי, עינוי הדין, ההסרה משמעותית של המחדלים, גם אם לא במלואם.

17. בא כוח הנאשמים תיאר את נסיבות השיהוי וטען כי הוא עולה כדי עינוי דין של ממש, הרובץ לפתחה של המאשימה ומצדיק חריגה ממתחם הענישה. נטען כי בנסיבות אלה ראוי היה שכתב אישום לא יוגש כלל, משהוגש וגובש הסדר טיעון על בית המשפט לתת דגש לעניין השיהוי. עוד נטען, כי לזכות הנאשם יש לשקול כי מאז ביצוע העבירות לא נפתחו נגדו תיקים חדשים, הוא עמד בתנאי הסדר הטיעון

בדבר הפקדת 400,000 ש"ח להסרת המחדל, ובנסיבות העניין ראוי לסטות ממתחם הענישה משיקולי שיקום. הנאשם בן 56, ללא עבר של עבירות כלכליות, אב לארבעה ילדים, ששניים מהם מתחת לגיל 18, משמש כמפרנס העיקרי ותומך גם בשני אחיו החולים. הנאשם עובד כפקח בחברה ומשתכר כ-7,000 ש"ח לחודש, ויש לו תיק בהוצאה לפועל. עוד נטען, כי יש לראות בכספים התפוסים כהסרת המחדל משום שהם הגיעו לאוצר המדינה ולקבוע קנס מידתי ומתון בפריסה ארוכה, כדי שהנאשם יוכל לעמוד בתשלומיו.

18. לעניין עתירת המאשימה להפעלת המאסר המותנה נטען כי העבירות כאן בוצעו לפני שניתן גזר הדין שבמסגרתו הוטל המאסר על תנאי, וכי פרשנותה של המאשימה היא מרחיבה בהינתן שכתב האישום כאן לא כלל עבירות מרמה וזיוף.

19. בדבריו בפני בית המשפט התנצל ח.ע., לקח אחריות וביקש את רחמי בית המשפט עליו ועל ילדיו.

יוער, כי ח.ע. לא התייצב למועד הנדחה לשימוע גזר הדין ובהמשך הגיש מסמך ממנו עלה כי עבר פרוצדורה רפואית, ולאחר מכן נקבע מועד נדחה לשימוע גזר הדין.

טיעוני בא כוחם של נאשם 2 ונאשמת 3

20. בא כוח מ.ע. ונאשמת 3 עתר אף הוא לכיבוד הסדר הטיעון שגובש לאחר הליך גישור ממצה, וטען כי בעניינו של מ.ע. יש להורות על מאסר של חודשים ספורים שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס סמלי.

21. גם בטענותיו הושם הדגש על חלופי הזמן בתיק שהוא לפתחה של המאשימה. בא כוח הנאשמים עמד על משך השיהוי בהגשת כתב האישום ונסיבותיו כך שמאז שתיק החקירה הועבר ליחידה המשפטית ועד לקבלת ההחלטה בתיק חלפה תקופה חריגה וקיצונית של שבע שנים. נטען, שהשיהוי בתיק זה אינו עומד בלוחות הזמנים הקבועים בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה וכי אישור היועצת המשפטית לממשלה להגשת כתב האישום ניתן בדיעבד ואינו מרפא את השיהוי. עוד צוין כי גם לאחר שניתן אישורה חלפו עוד כחמישה חודשים עד להגשת כתב האישום. נטען שמדובר בשיהוי קיצוני, שפגע קשות בנאשם, הביא לעיוות הדין, פגע בהגינות ההליך, ויש בוכדי להקים טענת הגנה מן הצדק. שיהוי כזה מצדיק קביעת רף תחתון של מתחם ענישה שהוא מאסר לריצוי בעבודות שירות, ולחילופין סטייה מן המתחם. מ.ע. חזר לדרך הישר והשיהוי הקהה את אלמנט ההרתעה האישי והציבורי, וענישה מחמירה אינה מידתית.

עוד נטען, כי מ.ע. שיתף פעולה עם ההליך כמו גם עם הליך הגישור והסכים להמשך תפיסת הרכוש בסך של כ-4 מיליון ש"ח. הודגש כי למ.ע. לא יוחסה עבירה של הלבנת הון, וטענות המאשימה ביחס לנזקים כפולים שנגרמו למדינה אינן רלוונטיות ביחס אליו. לאחר חשיפת הפרשה ניתק את קשריו העסקיים עם ח.ע., כל מניות הנאשמת 3 הועברו לבעלותו ולכן גם יש לזקוף לזכותו את הכספים התפוסים. בנוסף הסכימו שני הנאשמים לשלם סכום נוסף של 400,000 ש"ח לטובת הסרת המחדל האזרחי, ונטען כי מ.ע. נשא לבדו בתשלום למרות מצבו הכלכלי הקשה וכי יש להתחשב במעשיו לטובת תיקון נזקי העבירה כשיקול לקולא.

22. הסנגור עמד על נסיבותיו האישיות של מ.ע. שהוא כבן 60, אב ל-11 ילדים בהם חמישה קטינים, וסובל מבעיות בריאותיות כרוניות. גם מצבו הבריאותי של אחיו קשה והוא תלוי בנאשם שהוא גם היחיד המחזיק בהיתר כניסה לישראל כדי ללוות אותו לטיפולים. הפגיעה במשפחתו של מ.ע. שהוא מפרנסה העיקרי תהיה בלתי מידתית. הוא נעדר עבר פלילי ומאז ביצוע העבירות כאן ועד היום לא עבר כל עבירה. מ.ע. עבד מגיל צעיר והקים אלפי יחידות דיור בישראל. הוא השתקם, מקיים חיים נורמטיביים, מבין את הפסול במעשיו, נטל אחריות, חסך בזמן שיפוטי, הודה לפני הוכחות ופעל להסרת המחדל. בנסיבות אלו, יש לסטות לקולא ממתחם הענישה ולהימנע מהטלת מאסר מאחורי סורג ובריא גם משיקולי שיקום.

23. לתמיכה בעמדתו הפנה הסנגור להמלצות הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים בראשות כבוד השופטת ד' דורנר, למחקרים בשאלת חומרת הענישה ושיקולי ההרתעה בעבירות צווארון לבן ולתנאי הכליאה הקשים בבתי הסוהר בשל המלחמה כעולה מדו"ח הסנגוריה הציבורית משנת 2024. נטען, כי אין מניעה לריצוי מאסר בעבודות שירות גם על ידי מי שאינו מחזיק בהיתר שהיה בישראל.

24. אשר לקנס עותר מ.ע. להסתפק בקנס נמוך, לאור הוראת סעיף 40 לחוק העונשין וכדי לקדם את החשש שמא יביא קנס גבוה לעונש מאסר נוסף. מצבו הכלכלי החמיר בשל המלחמה משום שנמנעה כניסתו לישראל לצרכי עבודה. בחסכוניותו השתמש לטובת הסרת המחדל ופרנסתו תלויה בעד ח.פ. שמשלם לו שכר חודשי של 15,000 ש"ח. אשר לכספים התפוסים, נטען כי החילוט הנוהג הוא בשיעור מזערי מהיקף העבירות. לפיכך, עתר לכך ש-50% מהכספים בקרן החילוט יועברו לרשות המיסים.

25. ביחס לנאשמת 3 מתבקש קנס סמלי לאור היקף הכספים התפוסים והעובדה כי החברה אינה פעילה כיום.

26. בדברו בפני בית המשפט הביע מ.ע. צער ובושה, עמד על הקושי בכך שההליך היה תלוי נגדו במשך 12 שנים "כמו פטיש גדול על הראש", הכספים התפוסים היו של קבלנים וספקים והוא פעל כדי לשלם להם ומכר נכס כדי להסיר את המחדל ולשלם את חובותיו, וביקש את רחמי בית המשפט.

27. יוער כי בתום הדיון ביקש בא כוחו שמתן גזר הדין ידחה לאחר חג עיד אל פיטר, ולכך לא התנגדה המאשימה. עוד יוער, כי בהמשך, זמן קצר לפני המועד שנקבע לשימוע גזר הדין הודיע בא כוחו של מ.ע. כי הלה עבר פרוצדורה רפואית בגינה הוא מרותק למיטתו. בהסכמת ח.ע. ובא כוח המאשימה, נקבע מועד נדחה לשימוע גזר הדין.

דיון והכרעה

28. הצדדים התקשרו בהסדר טיעון שבו נקבע רף עליון ביחס לעונשי המאסר. כידוע, מוסד הסדרי הטיעון משקף אינטרס ציבורי באכיפה ובצורך להגן על אינטרס ההסתמכות של נאשמים. לכן, אף כי בית המשפט אינו כבול להסדר שגיבשו הצדדים, הרי שלא בנקל ידחה אותו. בחינת ההסדר נעשית

במשקפי "האיזון הראוי", כלומר, היחס בין טובת ההנאה שיש בהסדר עבור הנאשם לבין האינטרס הציבורי (ע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (28.5.2017) (להלן: **עניין אבו זעילה**)). חוק העונשין קובע מתווה מפורט לקביעת העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה, כך שתחילה נקבע מתחם עונש הולם ורק אחר כך נקבע עונשו של הנאשם ביחס למתחם בהתאם לנסיבות שאינן קשורות בעבירה. שאלת היחס בין הוראות אלו, שעניינן הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה לבין הסדרי טיעון, לא הוסדרה בחקיקה. בפסיקה נקבע כי אין סתירה ביניהן לבין גישת "האיזון הראוי" בהסדרי טיעון (**עניין אבו זעילה**, פסקה 16).

29. עוד נקבע כי גם מקום בו בית המשפט קובע מתחם עונש הולם לשם בחינת הסדר טיעון, הוא עושה כן "בצורה רכה" על מנת לבחון את העונש הראוי ולא במובן הפורמלי שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין. זאת, משום שביסוד החלטת המאשימה להגיע להסדר טיעון מונחים שיקולים מגוונים, כמו למשל שיקולים ראייתיים (ע"פ 1901/19 **אסולין נ' מדינת ישראל** (31.5.2020)). הדבר נכון גם בענייננו, שעניין מרכזי בו היא סוגית הימשכות ההליכים, שעמדה ביסוד עמדת המאשימה בנוגע להסדר הטיעון ולגיבושו.

30. אקדים ואומר, כי בחינת הסדר הטיעון וסוגיית העונש הראוי, הביאה אותי למסקנה כי בנסיבותיו הכוללות של המקרה, ההסדר שגובש עומד במבחן האיזון הראוי.

31. עמדת שני הצדדים היא, כי מכלול העבירות שבהן הורשעו הנאשמים הוא בגדר "אירוע אחד" במובנו לפני סעיף 40 לחוק העונשין, כך שנדרש מתחם הולם אחד לכל העבירות יחד. אכן, בין העבירות מתקיים קשר ענייני הדוק: הן בוצעו במסגרת אותה פעילות עסקית בתקופת זמן מוגדרת ויש ביניהן זיקה עניינית (ע"פ 4910/13 **בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז (29.10.2014); ע"פ 2455/21 **מדינת ישראל נ' ברמלי**, פסקה 49 לפסק דינו של כבוד השופט א' שטיין (6.7.2023) (להלן: **עניין ברמלי**)). לפיכך, מכלול העבירות יבחן כ"אירוע אחד". בצד זאת, יש לשמור על הבחנה בעניינם של שני הנאשמים שכן מ.ע. לא הורשע בכלל העבירות בהן הורשע ח.ע. וגם היקפי העבירות שביצע שונים.

32. הערכים המוגנים בעבירות המס הם השמירה על הכנסות המדינה לטובת הציבור בכללותו ושמירה על השוויון בנשיאה בנטל המס (רע"פ 8038/22 **שילון נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (29.11.2022) (להלן: **עניין שילון**); ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נ' חג'אמה**, פסקאות 17-18 לפסק דינו של כבוד השופט י' דנציגר (30.10.2014) (להלן: **עניין חג'אמה**)).

בכל הנוגע לעבירות הלבנת הון, המיוחסות לנאשמים 1, 3 ו-4, בענייננו מדובר בעבירות על סעיפים 3(א) ו-4 שהן "מעבירות הליבה" שתכליתן להתמודד עם הפיכת הון "טמא" ל"כשר" בשל הפגיעה הכרוכה בכך בציבור ובערכי החברה והמשמעות החברתית והכלכלית של המעשים (ע"פ 2698/24 **סילבר נ' מדינת ישראל**, פסקאות 21-24 לפסק דינו של כבוד השופט י' אלרון (5.12.2024) (להלן: **עניין סילבר**); **עניין חג'אמה**, פסקה 19). בכלל זה, מבקש חוק איסור הלבנת הון לשמור על תקינות המערכת הפיננסית, למנוע מהעברין ליהנות מפירות העבירה וליצור תמריץ שלילי לביצוע עבירות אלו (ת"פ (מחוזי ת"א) 12935-02-17 **מדינת ישראל נ' שמעוני**, פסקה 30 (24.1.2021); ת"פ (מחוזי ים) 62899-11-22 **מדינת ישראל נ' קירמה**, פסקה 27

((19.3.2025)).

כפי שיפורט להלן, בחינת הנסיבות בענייננו מלמדת שמידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה בעניינו של ח.ע. ובינונית-גבוהה בענייננו של מ.ע..

33. בחינת נסיבות ביצוען של העבירות מלמדת, כי מדובר במעשים שמאפייני החומרה בהם רבים ומשמעותיים.

הנאשמים ביצעו את העבירות לאורך תקופה ממושכת ומעשיהם היו כרוכים מטיבם בתכנון ובביצוע שיטתי.

כך בעניינו של ח.ע. שעל פי האמור בכתב האישום הוציא חשבוניות כוזבות בהיקפים עצומים ואז ניכה אותן וכן חשבוניות כוזבות שהתקבלו מספקים אחרים. מידת התכנון והשיטתיות במעשיו של ח.ע. נלמדת גם מכך שהוא אף פעל במקביל להפחתה כוזבת של ההוצאות שנרשמו בגין הוצאת החשבוניות הכוזבות לנאשמת 3. ולכך יש להוסיף את מעשי הלבנת הון ופעולותיו כדי להסוות ולהסתיר את מקורו של הרכוש האסור.

תכנון ושיטתיות מאפיינים גם את מעשיו של מ.ע.. הגם שלא היה מעורב בהוצאת החשבוניות וגם לא במעשי הלבנת ההון, הרי שהוא ניכה בספריה של נאשמת 3 חשבוניות כוזבות רבות, לאורך זמן, בהיקפים משמעותיים ביותר. אציין, כי בכך שהנאשמים ניכו חשבוניות כוזבות ממקורות שונים (99 חשבוניות על שם נאשמת 4 ו-221 חשבוניות מ"ספקים שונים"), יש כדי ללמד על תחכום בביצוע העבירות.

בכל התקופה הרלוונטית היו שני הנאשמים מנהלים פעילים בנאשמת 3 ונאשם 1 היה מנהלה הפעיל של נאשמת 4, ועד נובמבר 2013 כיהן גם כדירקטור ובעל המניות בהן. לא נטען שאיש מהם קיבל או היה כפוף להנחיות של אחר. כמפורט בכתב האישום, את מעשיהם ביצעו הנאשמים בשל רצונם להפחית את הוצאותיה של נאשמת 3 בגין עבודות בניה שביצעה ולהתחמק מתשלום מס. לא נטען, כי המעשים נעשו על רקע מצוקה או לחצים שהופעלו על ידי גורמים אחרים. מדובר במעשים שנעשו בשל בצע כסף.

היקף הנזק, זה שהיה צפוי וגם זה שנגרם בפועל, הוא גדול ביותר. ביחס לח.ע. מדובר בהשמטת מס בסכום של 10,850,704 ש"ח ובעבירת הלבנת ההון היקף הרכוש האסור עומד על 7,016,588 ש"ח. ביחס למ.ע. סכום השמטת המס הוא 3,711,295 ש"ח.

מכאן, שבחינת נסיבות העבירה מלמדת על מעשים חמורים, מתוכננים ומתוחכמים, שנעשו לאורך זמן והונעו מתאוות ממון. דברים אלה נכונים ביחס לשני הנאשמים, הגם שמאפייני החומרה ביחס לח.ע. הם בעוצמה גדולה יותר מאלה שמתקיימים בעניינו של מ.ע..

34. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות כלכליות היא מחמירה ומבטאת את הצורך בהרתעת הרבים. זאת בשל מאפייניהן הייחודיים של העבירות הכלכליות ופגיעתן בציבור בכללותו (**עניין ברמלי**, פסקאות 52-51; ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (9.6.2016) (להלן: **עניין אביטן**)).

בעבירות מס נהוגה ענישה מחמירה הכוללת עונשי מאסר בפועל תוך העדפת האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (**עניין חג'אמה**, פסקאות 17-18; **עניין שילון**, פסקה 8). בפסיקה גם הוטעם כי ככלל אין מקום להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות (רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל**, פסקה 7 (20.2.2013)). גם בעבירות הלבנת הון נדרשת ענישה מחמירה (**עניין סילבר**, פסקה 24; **עניין חג'אמה**, פסקה 19)). גם קנסות הם נדבך משמעותי בענישה בעבירות כלכליות והם נועדו לפגוע פגיעה ממשית בכיסו של העבריין וליצור תמריץ שלילי לביצוען של עבירות (**עניין ברמלי**, פסקה 53; ע"פ 8465/15 **בן זקן נ' מדינת ישראל**, פסקה 17 (12.9.2016) (להלן: **עניין בן זקן**)).

35. ואכן, בחינת הענישה הנוהגת מלמדת כי בעבירות שנעברו בנסיבות דומות לאלה שבענייננו, באופן מתוכנן, שיטתי, ממושך, בהיקפים גדולים ומתוך תאוות בצע, הרי שככלל נגזרו על נאשמים עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח ובצדם קנסות ממשיים.

36. בחנתי את הפסיקה שהציגו הצדדים וכן פסיקה נוספת, ומתוך אלה מצאתי להפנות לדוגמאות תוך הפרדה בין שני הנאשמים:

ביחס למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע **נאשם 1**, מצאתי להפנות לת"פ (מחוזי ב"ש) 58992-03-18 **מדינת ישראל נ' סאמר** (13.4.2021) (להלן: **עניין סאמר**). דינם של שני הנאשמים שם נגזר במסגרת הסדר טיעון. לנאשם 1, יוחסו בכתב האישום המתוקן הוצאה וניכוי של מאות חשבוניות פיקטיביות, שהשמטת המע"מ בגין הגיעה לכ-23 מיליון ש"ח לצד עבירות לפי סעיפים 3(א) ו-4 לחוק איסור הלבנת הון בהיקף של 10 מיליון ש"ח. במסגרת הסדר הטיעון הגבילה עצמה המאשימה לעתירה של 5 שנות מאסר. בית המשפט בחן את מכלול השיקולים, בין היתר, עברו הפלילי של הנאשם שהוגדר על ידי בית המשפט כרלוונטי בחלקו, נטילת האחריות ונסיבותיו האישיות וציין כי ענישה של 5 שנים אינה מחמירה. עם זאת, משיקולים של אחידות בענישה בין שני הנאשמים גזר על הנאשם עונש של 54 חודשי מאסר וקנס של מיליון ש"ח. הנאשם ערער על גזר הדין אולם בהמלצת בית המשפט משך את ערעורו (ע"פ 3338/21). הנאשם השני הורשע בהשמטת מע"מ בהיקף של כ-16 מיליון ש"ח וכן בתיק נוסף שצירף בגין ניכוי חשבוניות פיקטיביות שהמע"מ בגין הוא כ-2.5 מיליון ש"ח. בית המשפט קיבל את הסדר הטיעון בעניינו לפיו הוסכם על ענישה של 45 חודשי מאסר בכפוף לתשלום של 200,000 ש"ח לטובת הסרת המחדל, תוך שציין שמדובר בענישה מקלה. בנוסף הוטל על נאשם זה קנס של 750,000 ש"ח. כן הוטל קנס על החברות.

ת"פ (שלום פ"ת) 24977-09-19 **מדינת ישראל נ' חאג יחיא** (26.2.2024) בו נדון עניינו של מי שפעל משך תקופה ממושכת לכך שאחרים יתחמקו מתשלום מס והוציא עשרות חשבוניות כוזבות שסכום המע"מ הנובע מהן היה כ-10 מיליון ש"ח. בית המשפט שקל לקולא את נסיבותיו האישיות של הנאשם, הודאתו הגם שזו ניתנה לאחר ניהול חלקי של ההליך, ושהיו ניכר בהגשת כתב האישום, ולחומרה את עברו הפלילי הרלוונטי ואי הסרת המחדל. על הנאשם נגזר עונש של 52 חודשי מאסר בגדרו של מתחם שנקבע בין 48-68 חודשי מאסר. בנוסף הוטל על הנאשם קנס של 50,000 ש"ח. הנאשם ערער על חומרת עונשו אך משך את ערעורו בהמלצת בית המשפט (עפ"ג 1331-04-24).

רע"פ 7487/18 **אטיאס נ' מדינת ישראל** (4.11.2018) שם נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש

של 42 חודשי מאסר שהוטלו על המבקש בגין עבירות על חוק המע"מ שהיקף ההשתמטות ממס שגולם בהן עמד על כ-8 מיליון ש"ח. עונש זה נקבע לאחר שערעורו לבית המשפט המחוזי על חומרת עונש של 50 חודשי מאסר התקבל באופן חלקי, בין היתר בשל חלופ 16 שנים ממועד ביצוע העבירות ועד לגזר הדין בשל התנהלות הצדדים וחילופי מותבים. נקבע כי לא ניתן להקל בחומרת המעשים וכי בהתחשב בהקלה בעונש בערכאת הערעור, העונש אינו חורג באופן קיצוני מהענישה הנוהגת.

וכן **לעניין אביטן** במסגרתו נדון עניינו של מי שבמשך חמש שנים הוציא חשבוניות כוזבות עבור חברות שבשליטתו או בשליטת אשתו וניכה את מס התשומות עבור העסקאות שנרשמו בהן. היקף המס המגולם בחשבוניות היה כ-6 מיליון ש"ח. בנוסף הורשע בעבירה לפי חוק איסור הלבנת הון בהיקף של כ-32 מיליון ש"ח בשל כך שהכספים שהתקבלו מניכוי מס התשומות הגיעו לידי ולחברות, וכן בהשמטת הכנסה מדוחות שהוגשו למס הכנסה בגין החברות שבהן נכללו חשבוניות כוזבות כך שהושמטו הכנסות החברות. גזר הדין ניתן במסגרת הסדר טיעון שבו הגבילה עצמה המאשימה לעתירה ל-40 חודשי מאסר ביחס למערער. על המערער נגזרו 36 חודשי מאסר וקנס בסך של 100,000 ש"ח. ערעורו על חומרת עונש המאסר נדחה וערעור על גובה הקנס התקבל נוכח סכומי החילוט הגבוהים והוא הועמד על סך של 10,000 ש"ח. נקבע כי עונש זה משקף את חומרת המעשים בהם הורשע המערער (בקשה לדיון נוסף נדחתה בדנ"פ 5020/16).

37. ביחס למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע **נאשם 2** מצאתי להפנות לפסקי הדין הבאים:

רע"פ 3761/20 **עוקב נ' מדינת ישראל** (25.6.2020) נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש שעיקרה חומרת העונש. המבקש נדון בבית משפט השלום לעונש של 15 חודשי מאסר לאחר הרשעתו על פי הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות על חוק המע"מ שהביאו להשמטת מס בסך של כ-4 מיליון ש"ח. זאת, בגדרו של הסדר טיעון טווח שבו עתרה המאשימה לעונש ברף עליון של 18 חודשי מאסר. בית המשפט הביא במסגרת שיקוליו, בין היתר, את הסרתו המלאה של המחדל, חלופ הזמן, נסיבות אישיות, גילו המבוגר של המערער והעדר עבר פלילי. ערעור על חומרת העונש לבית המשפט המחוזי התקבל ביחס לגובה הקנס בלבד והוא הועמד על 50,000 ש"ח. בקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון נדחתה ונקבע כי העונש אינו חמור וצוין כי תקרת טווח הענישה שהוסכמה בין הצדדים נופלת מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם את המעשים.

רע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.2014), במסגרתו נדחתה בקשת רשות ערעור מטעם המבקש שהוציא חשבוניות כוזבות בהיקף של כ-32 מיליון ש"ח שסכום המס הגלום בהן עמד על כ-4.5 מיליון ש"ח. מדובר היה במי שביצע את העבירות על פי הוראותיו של אדם אחר וחלקו במעשים היה פחות משל האחרים. הבקשה הוגשה לאחר שבית המשפט המחוזי החמיר את העונש שנגזר על המבקש בבית משפט השלום והעמידו על 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בשים לב לכך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין. נקבע כי לאור חומרת העבירות שביצע המבקש, ביצוען לאורך תקופה ממושכת והנזק שנגרם לקופת המדינה - אין הצדקה להתערב בעונשו.

רע"פ 6781/18 **סלימאן סאמר בע"מ נ' מדינת ישראל** (1.11.2018) שם נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש שנדון, לאחר שמיעת הוכחות, לעונש של 24 חודשי מאסר בגין עבירות

מע"מ, שהמס שגולם בהן היה בסך של כ-4 מיליון ש"ח, וקנס בסך 50,000 ש"ח. בית המשפט המחוזי שדן בערעור נמנע מלהתערב במתחם העונש שקבע בית משפט השלום שנע בין 15-36 זאת גם אם הוא "נוטה לקולא". בצד זאת קיבל את ערעור המדינה לעניין הקנס והעמיד את סכומו על 100,000 ש"ח (עפ"ג (מחוזי נצרת) 18-01-39688)).

ע"פ (מחוזי י-ם) 70570-06-23 עוויסאת נ' מדינת ישראל (17.12.2023) שבו נדחה ערעור על חומרת עונשו של המערער שהורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות על חוק המע"מ שהביאו להשמטת כ-2 מיליון ש"ח. מתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט השלום עמד על 20-36 חודשים, ועל המערער נגזרו 22 חודשי מאסר וקנס בסך 32,000 ש"ח (ת"פ (שלום י-ם) 20-01-42993). בערעור נקבע כי העונש תואם את טיב העבירות ואת מדיניות הענישה גם בהינתן נסיבותיו של המערער, עברו הנקי והתסקיר החיובי שניתן בעניינו (בקשת רשות ערעור על ההרשעה נדחתה ברע"פ (9013/23)).

עפ"ג (מחוזי י-ם) 33515-05-21 אבו טיר נ' מדינת ישראל (14.6.2022), במסגרתו נדחה ערעור על גזר דינם של שני מערערים, שניהנו לפרקים כמנהלים פעילים, בעלי מניות או נושאי משרה בחברות. השניים ניכו בספרי החברות מס תשומות באמצעות חשבוניות כוזבות. היקף המס שהיה גלום בחשבוניות הועמד במסגרת הסדר טיעון שכלל תיקון של כתב האישום, על סך של 3 מיליון ש"ח. בנוסף הורשעו המערערים גם בגין עבירות על פקודת מס הכנסה. הסדר הטיעון כלל הגבלת עתירתה של המאשימה ל-44 חודשי מאסר למערער אחד ו-40 חודשי מאסר למערער השני. בית משפט השלום גזר עונשים של 30 ו-25 חודשי מאסר בגדר מתחמים שנעו בין 24-50 חודשי מאסר ו-20-45 חודשי מאסר בהתאמה. יוער, כי מתחמים אלה נקבעו ביחס לעבירות על חוק מס ערך מוסף. בנוסף הוטלו על הנאשמים קנסות בהיקף של 60,000 ש"ח ו-50,000 ש"ח. הנאשמים נטלו אחריות, נשקל חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות וגם העדר עבר פלילי ולחומרה העדר הסרת המחדל שבגיני לא מוקמו בתחתית המתחם. הערעור על העונש נדחה.

עפ"ג (מחוזי י-ם) 64777-06-18 גרדאת נ' מדינת ישראל (27.1.2019) במסגרתו נדון ערעורו של מנהלה הפעיל ובעל מניות של חברה שכלל בספריה עשרות חשבוניות כוזבות מעוסקים שונים לצורך ניכוי מס תשומות. סכום המע"מ שהיה גלום בחשבוניות הכוזבות ונוכה שלא כדין היה למעלה מ-3.6 מיליון ש"ח. על המערער נגזר עונש של 30 חודשי מאסר בגדר מתחם של 24-54 חודשי מאסר וקנס בסך 100,000 ש"ח. בגזירת העונש התחשב בית המשפט בהודאת המערער, בתסקיר החיובי בעניינו ובצד זאת באי הסרת המחדל. ערעורו של המערער על העונש נדחה, תוך שבית המשפט ציין שמדובר בעונש מכביד אך שאינו סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה.

38. הנאשמים טענו כי מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות עניינו כוללת גם ענישה על דרך של מאסרים לריצוי בעבודות שירות, אך לטעמי לא זו התמונה העולה מעיון בפסיקה. ניתן לומר כי במרבית המקרים בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות דובר בנסיבות שונות מעניינו. כך למשל, נסיבות בהן נדונו היקפי השמטת מס נמוכים משמעותית או נסיבות אישיות ייחודיות וחריגות (ר' למשל עפ"ג (מחוזי י-ם) 9577-06-13 מדינת ישראל נ' גלוברמן (10.7.2013), עפ"ג (מחוזי י-ם) 18-06-11611 מדינת ישראל נ' יאיר (9.1.2019); ת"פ (שלום נתניה) 15-11-11484 מדינת ישראל נ' סלוצ'ק).

((11.6.2019)). וכן נסיבות של השמטה חד פעמית ולא מעשים שיטתיים (למשל, עפ"ג (מחוזי ת"א) 24375-12-12 זרזבסקי נ' מדינת ישראל (16.6.2013), ת"פ (שלום ת"א) 32690-06-10 מדינת ישראל נ' שגב (25.12.2017) ות"פ (שלום פ"ת) 30901-02-11 רשות המיסים נ' חמוי (8.3.2017)). כאמור, במרבית המקרים דובר בסכומי השמטה נמוכים משמעותית מענייננו (ר' למשל: עפ"ג (מחוזי חיפה) 59820-01-14 לוי נ' מדינת ישראל (14.5.2015); ת"פ (שלום י-ם) 65430-06-21 מדינת ישראל נ' אהרנפלד (29.10.2024); ת"פ (שלום רמלה) 26654-06-14 מדינת ישראל נ' אל באסל (11.11.2015); ת"פ (שלום ת"א) 26239-12-14 מדינת ישראל נ' קסטרו (6.12.2017)).

39. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת כמפורט לעיל ואף מבלי שאדרש לקביעת מתחם ענישה מדויק, מלמדת שהרף המקסימלי אליו הגבילה עצמה המאשימה ביחס לשני הנאשמים, חורג לקולא ממתחם העונש ההולם. יוער, כי תיקון הכרעת הדין על ידי עובר למתן גזר הדין אינו משנה ממסקנתי זו. בין היתר, בהינתן הדגש שניתן בפסיקה לנסיבות ביצוע העבירות והיקפי סכום המס שהושמט. כאמור, המאשימה, הבהירה כי הסכימה לענישה זו נוכח השיהוי הכבד הרובץ לפתחה.

40. בענייננו, השיהוי בהגשת כתב האישום היה אכן משמעותי ביותר. התקופה הרלוונטית לכתב האישום מסתיימת בדצמבר 2013 וכתב האישום הוגש בנובמבר 2022. לשיהוי זה לא הציגה המאשימה נימוק ענייני כלשהו. אמנם, מקובל לומר כי עבירות כגון אלה שבוצעו על ידי הנאשמים קלות לביצוע וקשות לגילוי, אך בענייננו החלה החקירה כבר בסוף שנת 2013 (נ/8). מנ/8 עולה כי הנאשמים נעצרו באמצע נובמבר 2013, ונראה כי חקירתם האחרונה הייתה בשלהי שנת 2015. לטענת בא כוחו של ח.ע., שלא נסתרה על ידי המאשימה, אז גם נמסרה גרסתו המפלילה. עוד עולה מנ/8 שדוח סיכום התיק הוכן כבר בדצמבר 2015. שימוע התקיים במרץ ובמאי 2016 ובספטמבר אותה שנה הודע לבא כוחו של ח.ע. כי טענותיו נדחו (נ/9). אמנם בא כוח המאשימה ציין כי התקיים שימוע נוסף בין 3/2020 ל-5/2021, אך לא הובהרו נסיבותיו של שימוע זה, וטעמיו. מכל מקום אין בכך כדי לשנות מהתמונה העולה מהדברים.

מכאן, שמתחילת החקירה ועד להגשת כתב האישום חלפו תשע שנים, וממועד השימוע ועד להגשת כתב האישום חלפו למעלה משש שנים. זאת למרות האמור בסעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי, [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ובחריגה משמעותית מהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1202 "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: **הנחיית היועמ"ש**). ההנחיה קוצבת פרק זמן של 18 חודשים לגיבוש החלטה סופית של התביעה בתיק שבו עבירות מסוג פשע, כבענייננו. העובדה כי בדיעבד ניתן אישור מטעם היועצת המשפטית לממשלה להגשת כתב האישום, אינה מרפאה את עצם קיומו של השיהוי הכבד (השוו: ע"פ 2189/23 אהרוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 33-34 לפסק דינו של כבוד השופט י' אלרון (20.2.2024)). שיהוי זה, שלא ניתנה לו הצדקה עניינית ואף לא הסבר מניח את הדעת, הוא לפתחה של המאשימה, ולא נטען כי הנאשמים תרמו לו. במאמר מוסגר יוער, כי שונים הם פני הדברים בתקופה שחלפה לאחר שהוגש כתב האישום. הכרעת הדין ניתנה ביום 24.7.2023 בתום הליך של גישור. לאחר מכן פנו הנאשמים בבקשות לדחיית מועד הטיעונים לעונש על מנת שיוכלו להפקיד את הסכום שהיה תנאי לעתירת המאשימה במסגרת ההסדר. המועד נקבע ליום 7.1.2025 על מנת לאפשר לנאשמים להפקיד את הסכום האמור לטובת הסרת המחדל. כאמור

בתום הטיעונים התבקשה דחיית מתן גזר הדין לאחר חג עיד אל פיטר.

41. הפסיקה הכירה בכך שיש לתת נפקות לשיהוי משמעותי בניהול ההליך הפלילי, בין היתר, שיהוי בהגשת כתב האישום ללא הצדקה עניינית והסבר מניח את הדעת. במקרים חריגים יכול שיהוי להצדיק את ביטולו של כתב האישום (ע"פ 4434/10 **יחזקאל נ' מדינת ישראל**, פסקאות 8-9 (8.3.2011); (ע"פ 7989/17 **דשקוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (18.4.2018)). אך לרוב ימצא השיהוי את ביטולו במסגרת גזירת הדין (ע"פ 6922/08 **פלויני נ' מדינת ישראל**, פסקה 36 (1.2.2010) (להלן: **עניין פלויני**)). עוד נקבע, כי בנסיבות חריגות, בין היתר, משך זמן משמעותי ממועד ביצוע העבירה, פגיעה ממשית ומוחשית בנאשם ובהגנתו, והעדר טעם מניח את הדעת להתנהלות הרשות, יכול שיהוי לבסס טענה של "הגנה מן הצדק" (רע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי**, פסקאות 102-109 לפסק דינו של כבוד השופט ח' מלצר (31.10.2018)). (ע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל** (1.3.2017), עמד כבוד השופט נ' הנדל על כך שבמקרים כאלה תושפע גם קביעת מתחם העונש הראוי (שם, פסקה 50)).

המשקל שיינתן לשיהוי תלוי בנסיבותיו של המקרה ומשקף איזון בין מכלול שיקולים. בין היתר, משך השיהוי, טעמיו, חומרת העבירה, הנזק שנגרם, ותרומת הנאשם לעיכוּב. יודגש, עצם קיומו של שיהוי אינו מוביל למסקנה לפיה יש לפטור את הנאשם מעונש, והימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל בגין התמשכות ההליכים תיעשה רק במקרים קיצוניים (ע"פ 5822/08 **טרייטל נ' מדינת ישראל**, פסקה 37 לפסק דינו של כבוד השופט י' דנציגר (12.3.2009); ור' גם **עניין פלויני**, פסקה 44).

42. עתירת המאשימה בענייננו מבטאת הכרה משמעותית ביותר בפגיעה שנגרמה לנאשמים בשל השיהוי שבהגשת כתב האישום שבגינו היה תלוי מעל ראשם משך תשע שנים ענן כבד של חוסר ודאות. היא גם מבטאת את הקושי שעמד בפני הנאשמים לנהל את הגנתם בחלוף הזמן, ואת האינטרס הציבורי בשמירה על הגינות ההליך הפלילי וההכרה בשחיקת תכלית ההרתעה בשל חלוף זמן כה רב. בצד זאת, משקפת עתירת המאשימה את ההלכה לפיה שיקולים אלה אינם חזות הכל. חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, נסיבות ביצוע העבירות ובכלל זה התכנון, השיטתיות והיקף העבירות שיוסודן בתאווה בצע מובילה למסקנה כי לא ניתן לקבל את העמדה לפיה השיהוי בענייננו מצדיק שלא להטיל עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. יודגש, למרות הפער בחומרה בין שני הנאשמים, מסקנה זו נכונה ביחס לשניהם (השוו: **עניין שילון**).

לא נעלם מעיני כי ניתן לאתר בפסיקה מקרים בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות כשטעם מרכזי שעמד ביסוד כך היה שיהוי בניהול ההליך הפלילי. עם זאת, ככלל מדובר במקרים שהם שונים בנסיבותיהם מענייננו. כך למשל מקרים בהם הנאשמים פעלו מכוח הנחיותיהם של אחרים (עפ"ג (מחוזי ב"ש) 68947-07-20 **יוסופוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 37 לפסק דינו של כבוד השופט י' ליבדרו, וכן ראו דעת המיעוט של כבוד השופט י' עדן (18.11.2020)); (ת"פ (מחוזי מרכז) 53596-06-22 **מדינת ישראל נ' בנבנישתי**, פסקה 19 (13.5.2025)). או מקום בו מדובר היה בהסדר טיעון בו הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 7 חודשי מאסר ובנסיבות ייחודיות בהן כתב האישום שהוגש בשיהוי ניכר היה המשך ישיר של מעשים בגינם כבר הורשע הנאשם (ת"פ (שלום ת"א) 55634-12-18 **מדינת ישראל נ' אריק כהן** (23.9.2019)).

43. בצד השיהוי יש לשקול גם את נסיבותיהם האישיות של הנאשמים. בעניינו של ח.ע., הבאתי במכלול שיקולי לקולת העונש את הודאתו בעבירות כביטוי לנטילת אחריות וכן החיסכון בזמן שיפוטי הכרוך בכך; את הבעת החרטה; הפגיעה הצפויה במשפחתו בהיותו המפרנס העיקרי כאב לארבעה ילדים ששניים מהם הם קטינים ותומך באחיו; והעדרם של תיקים נוספים מאז ביצוע העבירות נושא תיק זה. בצד זאת, הבאתי במכלול שיקולים גם את עברו הפלילי אם כי לא בעבירות כלכליות.

בעניינו של מ.ע. הבאתי במכלול שיקולי לקולת העונש את הודאתו שיש בה נטילת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי; את הבעת החרטה; דמותו החיובית ותרומתו לסביבתו החברתית כפי שעלה מעדויות האופי בעניינו; העדר עבר פלילי ושמירה על אורח חיים נורמטיבי מאז ביצוע העבירות. הבאתי במכלול שיקולי גם את הפגיעה הצפויה במשפחתו בהיותו מפרנס עיקרי ואב ל-11 ילדים שחמישה מהם קטינים ובאחיו החולה אותו הוא מלווה לטיפולים רפואיים, ואת מצבו הרפואי כפי שבא לידי ביטוי במסמכים שהוצגו בפניי.

בענינם של שני הנאשמים הבאתי במכלול השיקולים גם את הפקדתם של 400,000 ש"ח לטובת הסרת המחדל, זאת הגם שמ.ע. טען שהוא ששילם סכום זה. יוער, כי בהסדר הטיעון צוין כי תשלום הסכום יכול שיעשה "ביחד או לחוד" ממילא הזכות מכח תשלום זה עומדת לשניהם. אבהיר, כי את המשקל הניתן למי שפעל מיוזמתו לסלק חובותיו לרשויות המס ניתן לתת רק ביחס לסכום זה, להבדיל מזקיפת חלק מכספי החילוט לטובת הסרת המחדל (**עניין אביטן**, פסקה 10).

יוער, כי בנסיבות העניין ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים כפי שהובאו בפניי, לא מצאתי לקבל את בקשת בא כוחו של מ.ע. בשלב הטיעונים לעונש ולהורות על קבלת תסקיר שירות המבחן.

44. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, ובהינתן החשיבות שבכיבודם של הסדרי טיעון כחלק מהאינטרס הציבורי כך שסטייה מהם תיעשה רק מטעמים כבדי משקל (ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל (30.4.2017)), מצאתי לכבד את ההסדר הכולל תקרת ענישה החורגת לקולא ממתחם הענישה הראוי. אני סבורה כי עתירת המאשימה לעונשי המאסר המקסימליים שנקבעו בהסדר ממצה את ההקלה הראויה בענינם של הנאשמים. כאמור, אין בשיהוי כדי להצדיק הטלת עונש שיקומי וגם בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים אין כדי להצדיק הקלה מעבר לרף שנטען על ידי המאשימה. ככלל, בענישה בגין עבירות אלה ניתן משקל נמוך לנסיבות האישיות ואין בנסיבות האישיות שפורטו כדי להצדיק הקלה שהיא מעבר לחריגה המשמעותית ממתחם העונש הראוי הגלומה כבר בעתירת המאשימה (ע"פ 7533/23 שמסנ' מדינת ישראל, פסקה 15 (23.7.2024)).

עם זאת, אני סבורה כי שיקולים של אחידות בענישה, והם בלבד, מצדיקים הקלה מסוימת בעונשו של מ.ע.. מכוח עקרון האחידות בענישה, שהוא עקרון יסוד במשפט הפלילי, יש לשאוף ליחס הולם במדרג ענישת מעורבים באותה פרשה, זאת הגם שאין המדובר בעקרון-על וגם לא בכלל "מתמטי" כי אם שיקול במכלול השיקולים הרלוונטיים (ע"פ 2580/14 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (23.9.2014); ע"פ 1462/23 סאלחי נ' מדינת ישראל, (3.7.2024)). בעניינו, מעשיו של ח.ע. חמורים באופן ניכר מאלה של מ.ע.. זאת לאור ריבוי העבירות ובכלל זה גם עבירות של הוצאת חשבוניות פיקטיביות והלבנת ההון, וההיקף הכספי העצום של העבירות בהן הורשע. לטעמי הפער במעשיהם של שני הנאשמים, מצדיק הבחנה מעט גדולה יותר בין העונשים הנגזרים על שני הנאשמים

(השוו: עניין סאמר, פסקאות 20-22).

45. אשר לרכיב הקנס. בעבירות כלכליות, מתחם העונש ההולם כולל גם הטלת קנס. ביחס למתחם הקנסות הראוי נתתי דעתי למעשיהם של הנאשמים ולהיקפי העבירות שהם גדולים בעניינו של מ.ע. וגדולים ביותר בעניינו של ח.ע.. בנוסף נתתי דעתי גם לדגש שניתן בפסיקה על החשיבות שבהטלת קנסות משמעותיים על מי שהורשעו בעבירות כלכליות. ענישה הפוגעת בכיסם של עבריינים כלכליים היא ראויה, ותכליתה, בין היתר, יצירת תמריץ שלילי לביצוען של עבירות אלה (עניין בן זקן, פסקה 17).

בהתאם להוראת המחוקק (סעיף 40 לחוק העונשין) שקלתי גם מצבם הכלכלי של הנאשמים. ביחס לח.ע. נתתי דעתי לכך שמדובר בגבר כבן 56 מפרנסה העיקרי של משפחה הכוללת ארבעה ילדים ששניים מהם קטינים ומשתכר, לפי תלושי השכר שהוגשו כ-6,000 ש"ח בחודש. יוער, כי בעניינו של ח.ע. נטען לקיומו של תיק הוצאה לפועל אך לא התקבלו לעניין זה מסמכים. ביחס למ.ע. נתתי דעתי לכך שמדובר בגבר כבן 60, מפרנסה העיקרי של משפחה המונה 11 ילדים בהם חמישה קטינים שהצעיר בהם בן 4.5, ומשתכר כ-15,000 ש"ח בחודש. לעניין הסכומים ששולמו להסרת המחדל אציין כי בהיבט הכלכלי מצאתי לתת משקל לטענת מ.ע. לפיה הוא שדאג למימון הסכומים, ולא נטען אחרת מטעמו של ח.ע.. בנוסף, הבאתי במכלול השיקולים לעניין הקנס שיוטל על הנאשמים גם את הכספים שחולטו (עניין אביטן, פסקה 10).

לאחר בחינת מכלול השיקולים, באתי לכלל מסקנה כי בנסיבות העניין יש להעמיד את הקנס שיוטל על הנאשמים ברף הנמוך של המתחם הראוי, שהוא 80,000 ש"ח בעניינו של ח.ע. ו-40,000 ש"ח בעניינו של מ.ע.. אציין, כי גם ביחס לרכיב זה מצאתי לתת משקל לשיהוי שבהגשת כתב האישום, שכן בחלוף שנים רבות בהן לא נפתחו לנאשמים תיקים, דומה שגם עוצמת השיקול שעניינו יצירת תמריץ שלילי לביצוע עבירות הוקהתה. בנוסף, שקלתי כאמור את מצבם הכלכלי של הנאשמים וכן את היקף הכספים שחולטו.

46. אשר להיקף זקיפת הכספים להסרת המחדל הפלילי מתוך הכספים התפוסים לשם חילוט, מקובלת עלי עמדת המאשימה לפיה הזקיפה תעמוד על 25% מהסכום התפוס. חילוט רכוש בשל עבירות על חוק איסור הלבנת הון נועד בעיקר לשלילת הרווח הכלכלי שלמענו בוצעה העבירה, לצד פגיעה בתמריץ לביצוע העבירה (עניין סילבר, פסקה 41 לפסק דינו של כבוד השופט י' אלרון), והוא אינו מהווה סילוק המחדל הפלילי בעבירות מס (עניין אביטן, פסקה 10; ע"א 4502/21 סולמי נ' מדינת ישראל, פסקה 23 לפסק דינה של כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ (24.7.2023)). לכך יש להוסיף, כי לפי דוח סטטוס כספים ליום 29.10.2024, היקף הרכוש התפוס הוא 3,869,136.89 ש"ח ומכאן שהוא נופל בהרבה מהיקף הרכוש האסור, העומד על 7,016,588 ש"ח (ת/3). גם בכך יש כדי להצדיק הימנעות מזקיפת מחציתו לטובת המחדל הפלילי.

47. שקלתי את עתירת המאשימה להפעלת המאסר על תנאי שהוטל על ח.ע. בתיק הנוסף, ת"פ (שלום ב"ש) 26266-12-12 מדינת ישראל נ' ח.ע., ביום 9.10.2013. אך בהינתן הנסיבות בכללותן, אופן ניסוח התנאי, משך התקופה שמפעילה את התנאי, והמעשים שניתן לקבוע שבוצעו במסגרתה, הרי שבנסיבותיו הייחודיות של ענייננו הפעלת התנאי אינה חפה מספקות. מה גם שעתירת המאשימה

היא להפעלת התנאי בחופף ככל שעתירתה לרף הענישה המקסימלי תתקבל כך שהיא אף אינה משנה את המשמעויות העונשיות. לפיכך בנסיבות תיק זה לא מצאתי לנכון להפעיל את המאסר על תנאי שהוטל בתיק הנוסף.

48. באשר לנאשמות 3 ו-4, נטען בפניי כי הן אינן פעילות עוד. החילוט ייעשה מתוך התפוסים של הנאשמת 3, כשניתנה לכך הסכמתו של מ.ע., כבעל מניותיה בעת הזו. בנסיבות אלה מקובל עלי הסדר הטיעון, במסגרתו יוטל על החברות קנס סמלי בלבד.

49. לאור האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1: א. 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך תקופה של שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה על סעיף 3 או 4 לחוק איסור הלבנת הון.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה מסוג פשע על חוק המע"מ או פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: **פקודת מס הכנסה**).

ד. 3 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה מסוג עוון על חוק המע"מ או פקודת מס הכנסה.

ה. קנס בסך 80,000 ש"ח או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-50 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל ביום 1.10.2025. במקרה של אי תשלום שיעור משיעורי הקנס, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 50,000 ש"ח, שיהא עליו לשלם אם בתוך שנתיים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע.

נאשם 2: א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה מסוג פשע על חוק המע"מ או פקודת מס הכנסה.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר לא יעבור עבירה מסוג עוון על חוק המע"מ או פקודת מס הכנסה.

ד. קנס בסך 40,000 ש"ח או 2 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל ביום 1.10.2025. במקרה של אי תשלום שיעור משיעורי הקנס, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 50,000 ש"ח, שיהא עליו לשלם אם בתוך

שנתיים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירה מעבירות בהן הורשע.

נאשמת 3: קנס סמלי בסך 1 ש"ח לתשלום בתוך 15 יום.

נאשמת 4: קנס סמלי בסך 1 ש"ח לתשלום בתוך 15 יום.

חילוט: אני מורה על חילוט 75% מהרכוש בנספח ה' לכתב האישום המתוקן והתשואה שהתקבלה בגינו. סך של 25% מהרכוש שבנספח ה' לכתב האישום והתשואה שהתקבלה בגין חלק זה, יועבר לידי רשויות מע"מ לטובת הסרת המחדל הפלילי.

ניתן היום, י' אב תשפ"ה, 04 אוגוסט 2025, במעמד הצדדים.